

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879

VOL. X.

Kaina 3c

Francija pasilikis Vokietijoje

Vokietija einanti prie diktaturos

Gubernatorių konferencija del anglių

83 žuvo ant submarinos

Francuzai pasilikis Ruhr distrikte

Apleis Ruhr tik Vokietijai pilnai užmokėjus kontribuciją. Francuzai atmesta ir kitus Anglijos pasiulymus.

PARYZIUS, rupg. 22. — Francijos valdžia savo atsakyme į paskuius Anglijos kontribucijos notą pareiškia, kad Francija atsisako pasitraukti iš Ruhr distrikto ir pasilikten iki Vokietijai nebus pilnai užmokėjusi kontribucijos. Francijos taip pat griežtai atmetė sumanymą paskirti internacinalinę komisiją nustatymui Vokietijos nuojiegumo mokėti kontribuciją.

Atsakymas, kurio turinį paskelbė užsienio reikalų ministerija tiksina, kad Francijos okupacija Ruhr distrikto yra pilnai legalė. Francijos tik tada sutiks svarstyti kaip palengvinti Vokietijai mokėjimą kontribucijos, kada Vokietija bus paliovusi pasyvi priešinėjasi. Kartu Francija betgi išreiškia sutikimą įtęsti į toliau pasitarimus su Anglia.

Iš atsakymo yra aišku, kad Francijos nusistatymas nėra nė kiek persimaingas.

Francijai nepatinka ir Anglijos pasiulymas panaikinti visas skolas, jei Francija ir Vokietija užmokės Anglijos skolą Jungt. Valstijoms. Poincare save atsakymė sako, kad apie skolas galima bus tik ta-

Tavo Namas

Šiai metai tau butinai reikia galvoti apie savo namą. O tą darydamas, turi kasdien sekti "NAUJIENŲ" skiltis vardu "NAMAI-ZEMĘ".

Cia surasi kokius namus kiti parduoda ir perka ir kiek meka. O gal čia užtiksi ir savo namą, ir nusipirksi jį kaipo barogeną. Jei turi namus pardavimui, tai paskelbes tą svarbią žinią NAUJIENOSE susirasi lietuvi, kurs kaip tik iš lauk tokios progos.

Ar perki ar parduodi — nuolat skaityk NAUJIENŲ skiltis: NAMAI-ZEMĘ.

Ypač kad šie metai yra namų pirkimo metais.

Serifa areštavuo už nuplakimą darbininko.

AMARILLO, Tex., rupg. 21. — Serifas Leo Whitaker taip areštotas už dalyvavimą nuplakime darbininko McDonald, kurį goveda buvo pastverusi, išvežusi į laukus ir skaudžiai jį nuplakusi. Toj govejod dalyvavo ir serifas.

Vokietija einanti prie diktaturos

Monarchistai ir komunistai iргi rengiasi prie savo diktaturos įvedimo.

BERLINAS, rupg. 22. — Vokietija skubiai žengia prie diktaturos. Valdžia pirmą kartą netik suprato, kad reikia stvertis diktatorinių priemonių, bet ir sutinka tai padaryti.

Kita priežastis stverimosi diktaturos yra tame, kad ir monarchistai rengiasi paskelbti diktatūrą, kada gims visiškas finansinis ir ekonominis chaosas. Komunistai iргi tikisi pagelba civilinio karo įvesti savo diktatūrą už kokių triju mėnesius.

Vokietijos pinigams nepaliuojant puli, valdžia griežesi kaštinių priemonių, ir pareikalavo iš stampbių fabrikantų, kurie savo pinigus laiko doleriais ar sterlingu svarais, tuojuose pristatyti \$125,000,000. Jeigu fakrikantai nesutiks geruoju padaryti, tai gal bus prieita prie konfiskavimo.

Rusijos auksas komunistams.

Komunistai vakar labai apsidžiaugę gavę iš Rusijos \$125,000 auksu tėsimu komunistų agitacijos ir palaikei sovietų, kurie buvo susidare laike keletą dienų atgal buvusio generalinio streiko. Komunistai slaptai rengiasi prie nuvertimo valdžios ir paskelbimo savo diktaturos. Jie iškisi į įvesti žlugus Stresemanno valdžią.

O jie iškisi, kad ta valdžia žlugus, nes jai nepasiseksia suvaldyti fabrikantus ir išgaudinti jų svetimų šalių valiutos.

Šaukia gubernatorių konferencija

Pasitarti apie antracito anglų padėti ir kaip apsirupinti anglimių laikę streiką.

WASHINGTON, rupg. 22. — Nesančio premjero Baldwin, Curzonio ir kitų ministerių, jokių oficialinių pažiūrimo apie Francijos atsakymą Anglijai nėra duota. Bet oficialiniuose rateliuose jaučiamas yra delei to atsakymo didelis susivylimas. Paskausiats atsakymas savo salogomis niekuo niesiskiria nuo pirmesnių Francijos notų, tiki jis yra parašytas taikio, draugingo kalboj. Niekurie betgi, nors ir argailaudami argumentuojant ir nenuolaidy toną atsakymo, sako, kad tame yra niekurių patenkinančių dalykų ir jis lieki duris atdaras tolimesniams svarbiams pajamams kontribucijos klausimams.

Labiausiai apgailaujama Francijos atmetimo internacinalinės komisijos nustatymų Vokietijos nuojiegumo mokėti kontribuciją ir Francijos siulymas, kad tuo dalyku rupintys kontribucijos komisija, kuri dabartiniu savo sąstatu yra gryna francuzų bendru organizacija.

Anglijos kabinetas nuodugniai apsvarstyti atsakymą ir valdžia dėsiant pastangų kaip nors susitaikinti, kad Anglija ir toliau galėtų kooperuoti su Francija rišime šiu ir kitų Europos klausimų.

Pinigų Badas Lietuvoje

WASHINGTON, rupg. 22. — Aviatoriai užsimušę Pan-sacola lauko ukrutus aero-planui.

Gompersas vēl pasmerkē injunctionus

Pataria siuvėjams organizuotis, nepaisant visokių injunctionų.

CHICAGO. — Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Samuel Gompers savo kalboj Ashland Auditoriume, kurios klausėsi virš 3,000 siuvėjų, nė aštriai pasmerkē fiešo Carpenteri išduotajį injunctioną kaip laužantį konstitucines žmonių teises.

Tiek pat aštriai jis pasmerkė tą injunctioną keletą dienų atgal kitą savo prakalboj.

"Aš nesu nebojas žmogus,"

sakė Gompersas. "Aš tikiu i

pildymą mano šalies įstatymų,

bet aš pasmerkiu elgesį teisėjų,

kurie išdavinėja injunctionus,

kurie yra niekas kitas,

kaip minčiujamas darbininkų

konstitucinių teisių.

Gompersas patare visiems

darbininkams Mitchell Bros.

firms, kuri išgavo injunctioną,

draudžianti organizuoti

kompanijai dirbtinius

policius ir mušėjimis,

kuriems reikia geri apmokėti.

Streikieriai sako, kad jiems

visai nėra pavarge nuo ilgo

streiko. Visi iki vienam streikieriai liko ištraukti baigiasi

jis laimėjimu, nes kitokios

išeities kompanijai nėra, kaip

pripravinti uniją.

Bet jeigu kompanija manys

ir toliau laikytis, tai delei to

streikieriai visai nesisiejo.

Jie žina, kad taip ilgai biznio

vartyti negalima, apsiausta

policius ir mušėjimis,

kuriems reikia geri apmokėti.

Streikieriai sako, kad ties Avaži sala

visai nėra prasmės grįsti i

Shane kompanijai dirbtinių

dirbtuvės, kadangi dabar rub

siuvius visur truksta ir kompanijos

pačios ateina maldauti

streikieriai eiti dirbtinių pas

dirbtuvės, kadangi dabar rub

siuvius visur truksta ir kompanijos

pačios ateina maldauti

streikieriai eiti dirbtinių pas

dirbtuvės, kadangi dabar rub

siuvius visur truksta ir kompanijos

pačios ateina maldauti

streikieriai eiti dirbtinių pas

dirbtuvės, kadangi dabar rub

siuvius visur truksta ir kompanijos

pačios ateina maldauti

streikieriai eiti dirbtinių pas

dirbtuvės, kadangi dabar rub

siuvius visur truksta ir kompanijos

pačios ateina maldauti

streikieriai eiti dirbtinių pas

dirbtuvės, kadangi dabar rub

siuvius visur truksta ir kompanijos

pačios ateina maldauti

streikieriai eiti dirbtinių pas

dirbtuvės, kadangi dabar rub

siuvius visur truksta ir kompanijos

pačios ateina maldauti

streikieriai eiti dirbtinių pas

dirbtuvės, kadangi dabar rub

siuvius visur truksta ir kompanijos

pačios ateina maldauti

streikieriai eiti dirbtinių pas

dirbtuvės, kadangi dabar rub

siuvius visur truksta ir kompanijos

pačios ateina maldauti

streikieriai eiti dirbtinių pas

dirbtuvės, kadangi dabar rub

siuvius visur truksta ir kompanijos

pačios ateina maldauti

streikieriai eiti dirbtinių pas

dirbtuvės, kadangi dabar rub

siuvius visur truksta ir kompanijos

pačios ateina maldauti

streikieriai eiti dirbtinių pas

dirbtuvės, kadangi dabar rub

siuvius visur truksta ir kompanijos

pačios ateina maldauti

streikieriai eiti dirbtinių pas

dirbtuvės, kadangi dabar rub

siuvius visur truksta ir kompanijos

pačios ateina maldauti

streikieriai eiti dirbtinių pas

dirbtuvės, kadangi dabar rub

siuvius visur truksta ir kompanijos

pačios ateina maldauti

streikieriai eiti dirbtinių pas

dirbtuvės, kadangi dabar rub

Mokslos suprantamai išdėstytais.

Sekant prof. J. Arthur Thomsonu

Rašo DR. A. J. KARALIUS

(Tėsinys)

Žvaigždžių evoliucija.

Paskutiniu laiku astronomai skelbia, kad žvaigždė Bel-telegeux 300 kartų didesnė už saulę, o tokį žvaigždžių rasi, betu galima milionus surasti.

Spektroskopas jau aškiai įrodė, kad žvaigždės padarytos iš tos pačios medžiagos kaip musiškė saulė. Medžiaga vi-sur ta pati: saulė, planetos, žvaigždės, kometos, meteorai, mėnuliai ir kt. dangaus kūnai iš tos pačios medžiagos padaryti.

Astronomai ištyrė ketvirtadalio miliono žvaigždžių šviesą ir žvaigždžes padalino į virš dešimties klasius. Aplamai imant, turime raudonų, geltonų ir baltų žvaigždžių. Raudonos žvaigždės, baltos žvaigždės būne bujauniausios; jos ses-ta pageltonuoja, paskui parau-donuoja, ant galo mes jų visai nematomame. Bet paskutinių leikių tyrinėjimai irodė dvejopų žvaigždžių, kurių vienos jauniausios, kitos seniausios. Ką tili pasidariusi žvaigždė neleabai karšta. Vėliaus jis tra-kiasi į čia karštyn, ir prade-dā geltonuoti. Paskui ji vis traukiast į kruva ir traukiast į vis eina karštyn pakol iš-balala. Čia kruvon bestriukiu-neapsistoja, bet karštis pradeda mažintis. Žvaigždi-austa, rožė į mano savo spalvas. Ji aušta, pageltonuoja į ant galo paraudonuoja. Bet tada jau ji tieštėnė į dsug mažesnė. Užtat ir kal-bama įspie dvejopas raudonais žvaigždės: milžinai ir nykstai-

kus. Tai yra astronomo Rus-sello teorija.

Nebulų teorija.

Nebulomis vadiname savo rūšies debesis; tai ne kas die-matomi debesiai, bet milžiniško dydžio bedesiai, negalėtū buti? Mes norime kokiui nors budu išsiaiškinti sau klausimą: iš kur ir kaip atsirado žemė ir kiti dangaus kūnai. Lengvu pasakyti: Dievas sutvėrė, bet tai ir glie nieka ne-pasako. Mes norėtume žinoti kaip, kada, iš ko "sutvėrė". Pagaliaus mokslos vaduoja si tiktai faktais arba faktikais pa-remtomis hipotezėmis. Jei viską Dievas sutvėrė, tai ne-reikia jokio mokslo. Mes gi kalbamie apie mokslo. Tai gi kol nėra geresnės teorijos, tu-riame nebulo teorija skaityti teisinga.

NORTH GERMAN LLOYD

Savaitinė išplankimai i LIETUVĀ
New York-Bremen
Su nauju gražiu laivu "COLUMBUS"
Didžiausias Vokietijos laivas ir viesos klasės cabin laivai. Labai daug pagerinti trečios klasės parankumai. Parankus uždaromai kambariai su 2 ir 4 lovomis. Del laivakortėjų prie bilo yra vystinė agento arbė.

North German Lloyd
100 No. La Salle St.,
Chicago, Ill.

ATGAIVINANTIS MIEGOJIMAS

Yra pageidaujama dovana. Stiklas Borden's "Selected" Pieno biskū apšildytu prieš einant gultu yra rekomenuojamas kaip pagelbininkas nor malio ir poilsio teikiančio miego.

BORDEN'S
Farm Products Co. of Illinois
Franklin 3110

ELEKTRA

Šviesa ir pajegia suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuvės. Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmutė Lietuvos Elektros Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.

A. BARTKUS, Pres.

1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892, Chicago.

Nuolat-Kas nedėlia čėdykit-taupykit Pinigus

Tik nuolatinė sisteminė atidėjimių pinigų darbininkas žmogus gali sučėdinti apsaugos sumą juodai die-nai.

Taupymo ir skolinimo bendrovės arba spulkos gyvuoja Amerikoje tam, kad darbininkui žmogui butų patogiai čėdinti pinigus. Tos taupymo ir skolinimo bendrovės arba spulkos yra kaip kooperativai bankai ir yra po tokių pat valdžios priežiura kaip ir bankai.

Naujienų Spulka, arba taupymo ir skolinimo bendrovė, veikia sulig Illinois valstijos įstatymais tokioms spulkoms reguliuoti, ir yra po Illinois valstijos valdžios priežiura. Naujienų Spulka yra tai kooperativė darbininkų įstaiga bankiniems reikalams atlikti.

Sudėti Naujienų Spulkos narių pinigai yra paskolinami tiems nariams, kurie turi ar perkasi namus ir už pa-skolą užstato savo namus spulkai, arba kitaip sakant, duoda pirmą morgicijų. Pinigai yra skolinami ant 6-to metinio nuošimčio. Visi uždirbtai nuošimčiai yra padalinami spulkos nariams pagal jų įmokėtų pinigų keturių sykų metus.

Tikrai, nėra patogesnio, geresnio ir saugesnio budo pinigams taupyti, kaip prisidėjus prie Naujienų Spulkos.

Kviečiame Jus prisirašyti prie Naujienų Spulkos be tolesnių atidėlioji-mų — kuo greičiaus prisirašysite, tuo daugiau sau naudos pasidarysite. Naujienų Spulkos nustatyta kapitalo rubežius yra vienas milionas dole-lių.

Prisirašyti prie Naujienų Spulkos ir pasidėti pinigus galima kasdien iki 8 val. vakare. Naujienų Spulkos di-rektorių mitingai esti seredomis. At-eikite patis, nelaukdami kad kas už rankos paėmės atvestų. Iš kitų vietų galite atsiusti pinigus per pašta.

NAUJIENŲ SPULKA
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. Blvd. 3138
M. Wotkevič
BANIS
AKUŠERKA
Turinė patyrma.
Pasekmėmingai par-
siminimai giek-
vienamais atsi-
kime. Teikiu y-
patiška priu-
rejimai. Duodau pa-
tarneau prie
ir merginomis ve-
tui.

3113 South
Halsted St.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 16 metai
Ofisai

4729 So. Ashland Ave., 2 lubos

Chicago, Illinois.

Specialistas džiovos

Moterišku, Vyrišku ir

Vaikų ligų.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki

5 val. po piet. Ryte nuo 7 iki 8:30 val.

Vakar. Nedėliomis nuo 10 valan-

dos ryte iki 1 val. po piet.

Telefonas Drexel 2888

NORĖDAMI
PIRKTI, PARUDUOTI AR MAI-
NYTI VISADOS KREIPKITES
P. L. FABIONAS CO.

INVESTMENT REAL ESTATE INSURANCE

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 0611 ir 074
PĀDAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RASTUS.
Pasekmėmai siūlant Pinigus ir
Paruduoti Laivakortes.

K. GUGIS
ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 111-13
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
323 So. Halsted St.

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiek-
viena vakara. Išskyrus utarninką
ir ketvergį. Nedėliomis nuo 9
iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephonas Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Se-
redoj ir Pētnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.
Veda visokias bylas visuose ta-
muose. Egzaminuoja Abstraktus
ir padidina visokius Dokumentus,
perkant arba pardodant Lotus,
Namus, Farmas ir Biznus. Skolini-
nas Pinigus ant pirmo morgicijaus
lengvomis išlygomis.

Tel. Dearborn 9057

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
Ofisai vidurnestystj:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namų Tel.: Hyde Park 3395

DR. M. KAHN

4631 So. Ashland Ave.

Pranešu savo pacientams, kad at-

sugrįžtu Chicago Rugpiučio-Au-

gust 12, 1923. Ir užsiimsiu savo

praktika, kaip ir pirmajau.

DR. J. JAKUBAUSKAS

NAPRAPATH

Pasekmėmai gydua naprapati-jos budu, staigais ir chronikas li-gas, vyrų, moterų ir vaikų be val-
stu ir operacijų.

3638 So. Halsted St.

Val. 9 iki 12 am. 8:30 iki 9:30 p.m.

Phone Yards 7344

1112 Michigan Ave.

Valandos: 2 iki 7 P.M.

Phone Pullman 5147

Roseland, Ill.

Nedėliomis pagal susitirimo

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas

29 So. La Salle St. Room 530
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago.
Tel. Yards 4681

S. W. BANES, Advokatas
Val. 9 A. M. iki 5 P. M.
1811 Reeter Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3208 So. Halsted St.
Yards 1015. Val. 6 iki 9 val.

J. P. WAITCHES
LAWYER Lietuvos Advokatas

Dienomis Room 514-516
127 N. Dearborn St.,
Telephone Randolph 5584
Vakarais: 10736 So. Wahash Ave.
Tel. Pullman 6377.

PLUMBERIO IR APSILDYMO
ITAISYMAI

Olsello kaina tiesiai pirkėjui.
Užgrančinimas garantojamas.
PEOPLES PLUMBING & HEATING
SUPPLY COMPANY

490 Milwaukee Av., 461 N. Halsted St.
Telephone Haymarket 1018

Tel. Lafayette 4222

Plumbing, Heating

Kaipo Lietuvos, lietuviams visuomis
tarnančiu kuegėjams.

M. Yučka,

8228 W. 82nd St., Chicago, Ill.

LIEPOS

DRABUŽIŲ

PATŪSTINIMO

ISPARDAVIMAS

Jei Jus esate atidėjė pirkėjai Jus
Pavasarinį ir Vasarinį siutu, del 18-
pardonimo sezono, štai yra Jusų pro-
ga.

Viskas yra pasukuoja del umaus iš-
pardavimo neatsižvelgiant į peną ar
nuostoli.

Perskaityk atsargiai daž kainas.

1 ir 2 kelinų siutai del vyrų ir jaunu-
yvų vertės nuo \$22.50, \$25.00 ir
\$27.50 dabar.

1 ir 2 kelinų siutai del vyrų ir jaunu-
yvų vertės nuo \$30.00, \$32.50 ir
\$35.00. Dabar.

1 ir 2 kelinų siutai del vyrų ir jaunu-
yvų vertės nuo \$37.50, \$42.50 ir
\$47.50. Dabar.

Jaunimų sportiško modelio 2 kelinų
siutai vertės nuo \$22.50, \$25.00 ir
\$27.50. Dabar.

Palm Beach ir Mohair 2 smotų siutai
už \$12.50 ir augačiai.

Valkams 2 kelinų siutai po \$8.50 ir
augščiai.

Gauamus.

S. GORDON

739 W. 14th Str.

1-mos dienų i ryti nuo Halsted St.

Atdara kasdien nuo 8 ryto lig 9 val.

Subatominis nuo 8 ryto lig 10 val.

Nedėliomis nuo 8 ryto lig 8 po pl.

Del šutinimo, tai pggi—

Sis naujos rūšies muilas yra geriausias

"Aš atrad

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily, except Sunday, by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
Editor P. Grigaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 5500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
8c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujenos eina kasdien, išskiriant
sekmadieniu. Leidžia Naujeno Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas Roosevelt 5500.

Užsakomojimo kaina:	
Chicagoje — paštui	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui75

Chicagoje per nedelęs:

Viena kopija	8c
Savaitai	18c
Mėnesius75c

Suvienytose Valstijose, ne Chicagoje,

paštui	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui75

Lietuvon į kitur užsieniuose:

(Atpiginta)	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pinigus reikia siūti puto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Ignorancija ar nesąžiningumas?

(Tėsinys)

II.

Kartą airis buvo tardomas už žmogžudystę. Teisėjas kreipėsi į jį šiai žodžiai: "Ar tu žinai, kad tau gresia mirties bausmė? Mes turime šešis liudytojus, kurie matė, kad tu papildei tą prasižengimą?" Airis nė akia nemirktelejės atrėžė: "Didelis čia daiktas! Aš galiau pristatyt šešias dešimtis liudytojų, kurie nematė, jog aš papildžiau tą prasižengimą."

Kalvio Sunus irgi statė visą aibę "liudytojų", kad įrodžius, jog su Orleano mergelė neatsitiko tai, kas su ja atsitiko. Tarp kitko jis sako:

"Galėtume dar porą tuzinų paminti rimtų raštų tarp jų ir Anatole France, o, žydo, bedievio ir 'N-nu' numylėtinio."

Ar jūs suprantate, ką tai reiškia? Mes irgi ne. Bet tuščia to.

Kalvio Sunus pripažista, kad Orleano mergelė liko su-

deginta. Net visi jo liudojai tai sako. Jie taipgi sako, kad ji buvo apkaltinata kaip ragana. Puiku. Vadinasi, taip laikais Katalikų bažnyčia buvo parėdiusi raganas deginti. Pats papa tą dalyką užgyrė. Daujau to. Juk Romos papu patvarkymu ir buvo raganos bei heretikai deginami. Tegul Romos papa tiesiogiai neprisidėjo prie Orleano mergelės sudegino. Kas iš to? Juk tuolaikinė Katalikų bažnyčia visienv ne gali išsisusti nuo atsakomybės, nežiurint net i tai, kad Orleano mergelė sudegino samokslininkai. Tie samokslininkai teisė ją remiantis bažnyčios patvarkymais, kurie leido raganas deginti. Juk carų laikais šimtai žmonių buvo šaudoma be "tiesioginio" caro paliepimo. Bet kam gi ateis į galvą saktyti, jog carizmas yra visai nekaltas del to, kad jo tarnai šaudė žmones. Čia reikia žiurėti nebe į atskirų žmonių darbus, o į tą sistemą, kuri leido tokiemis dalykams įvykti.

Kalvio Sunus porina, kad apie Orleano mergelės nuteisimą papa nieko nežinojęs. O toliau sako:

"Ar Katalikų Bažnyčios Galva kuomet pagyrė ta teismą? Ne. Netik nepagyrė, bet įsakė iš naujo bylą ištirti ir ištyrės, pasmerkė teisėjus ir sugrąžino garbę nuteistajai. 'N-nos' pačios tai pripažysta."

Taip ir netaip. "N-nos" paimė, kad papa atsaukė Orleans mergelės nuteisimo nuosprendį 25 metams prabėgus po jos sudeginiu. O per tą laikotarpi "galvos" Romoje persimainė. Persimainė ir pažiuros į tą teismą.

"Sugrąžino garbę"... Ką tai reiškia? Vadinasi, neklaidingasai papa surado, kad Orleano mergelė nebuvė ragana. Matomai, Kalvio Sunus ir dabar dar tiki, kad tais laikais ištikrujų buvo raganų, kurios jodavo ant šluotų ir palaikydavo sanitukius su velniais.

Žinoma, mes nesakome, kad Kalvio Sunus neprivalo daryti. Liuosam liuosybė, išganytam rojus....

III.

Regis, Talleyrand yra pasakės: "Duok man penkis

Paties kurpius nebuvė. Dingo jis kaip ir daugeliis kitų miesto ir priemiesties žmonių. Laikas buvo neramus: miestą pasigirdėdavo tai bolševikai, tai baltieji, tai artilerija Marusia, kuri taip puikiai vadinosi ir kurijo tarnavos vietas pulkininkai. Po Marusės vėl užėjo bolševikai ir vėl baltieji, o vėliau kaž-kokia banda, apie kuria nėkiš tiekra nežinojo ir kurios viršininkui buvo buvusis leitenantas vardu Kasparas.

Toj netvarkoj žmonės ir žudavo. Taip dingo ir kurpius, kurio bute apsigyveno Sysoevas.

Jo kambarys buvo mažas, su aukštūslenksčiu, arti virtuvės. Kitam, dideliam, su dvejais langais į gatvę kambarį jau metai laiko kaip gyveno jauna džiakonienė Agnė, kurios vyras kaž-kur ir nuo kažko slapstėsi.

Džiakonienė buvo aukšta, bačtos išvaizdos, apskritais raudonais skruostais, skaisčiom, plačiai atvirom aikim.

Sysoevas įsimylėjo į tą džiakonienę, liudnai ir jausliai, pats nežinodamas esas įsimylėjęs. Toje meilėje jo siela nedainavė, nežydejo, nei linksmai nesijuokė. Kadangi džiakonienė pasakojo apie vyra, jis jautė tamšu neramumą, negalėjo mie-

niu — heretinga. Kardinalas Bellarmin, papai įsakius, pakvietė Galilejų ir oficialiniai liepė jam atsižadeti nuo savo nuomojančių iš nebeskelbtų jų. Priešingame atvėjyje kardinalas grasinio inkvizicijos tardymu. Galilejus pasižadėjo pasitaisyti.

Vėliau Galilejus buvo inkvizicijos tardomas už paramą knygos "Dialogai" kur pasikalbėjimo formoje buvo išdėstytas Koperniko mokslo ir

mes pereita kartą parašėme: "O štai kitas faktas. 1616 m. Vatikanas nusprenādė, kad Koperniko idejos yra herezija". Kalvio Sunus prikibo prie posakio, kaip smala prie baltų marškinų ir išrežė sekamą tiradą:

"Na, sakysime valandėlei, kad 'N-nu' pasakoja mas apie Koperniką yra visai teisingas. Sutikime valandėlei, kad Kopernikas tapo apkaltintas herezija 1616 metais. Tais metais Kopernikas pasauliye gyvo nebebuvo, jis jau buvo 73 metai kaip miręs."

Kaip Kalvio Sunus Dievo

neseibijo. Juk mes niekuri nesakėme, kad 1616 m. Kopernikas tapo herezija apklaidintas. Mes tik sakėme, kad tais metais Vatikanas nusprenādė, kad Kopernikas idejos yra herezija. Sakysime, Platono, Aristotelio ir Sokrato jau senai nebéra. Bet jūs idejos dar tebegyvena. Ir štai tos idejos galima smerkti arba sutiki su jomis. Taigi nors Kopernikas 1616 m. nebegyveno, bet jūs idejos buvo gyvos. Tas idejas Vatikanas ir paskelbė herezija esant. Ir reikia iki paskutinio laipsnio dvišukoje seminarijoje "nusivieši", kad tokio paprasto dalyko nesupratus.

Bet net Kalvio Sunus nebando užginti, kad Koperniko knyga buvo ištraukta į Indeksą. Vadinasi, buvo pripažinta "nekošerną" esant.

"Matoma, atstovybės štabas tikėjosi su pagalba registracijos surinkti milionus dolerių ir reabilituoti save už visą eilę kitų nepasiekimų. Todel tad ir registracijos įstatymui davė tokia žiauriai interpretaciją, kad Amerikoje beveik niekas ir nesiregistravo. Juoka juokais, bet pasakoja, kad iš pus-

got ir iki kraujų kramtę nagus, jei džiakonienė ilgai užtrukdavo pas savo draugę siuvię, ir su visa siela nekentė Petenku Vietrovo, dažnai ateinančio su džiakonine dainuoti duetu.

Petenku buvo puikus raštininkas, jo plaukai pisiau perteikti ir garbinuoti, iš jo kišenės kyšojo margia skepetaitė, jo balss svėlinas ir aukštatas, kalbėjo tili su moterimis ir mėgo girtis, kad jis esas neįstačius sunus aukštatos kilmės asmens. Jis dainavo kartu su džiakonene bažnyčiam chore iki kumigas paibėgo nuo Marusės ar nuo bandos. Bažnyčiai laikinai užsidairus Petenka atėdavo prie džiakonienės dainuoti namuose.

Dainavo jie "Tegul atgyja." Meilinėi kraiypdamas akis į ištardeamas kietą į vietę minkštosios, maloniai glaudamasis prie džiakonienės peties jis traukė:

"Neuždaryk širdies man savo..."

Džiakonienė nerimastavo ir lyg kai nesukūrė. Toje meilėje jo siela nedainavė, nežydejo, nei linksmai nesijuokė. Kadangi džiakonienė pasakojo apie vyra, jis jautė tamšu neramumą, negalėjo mie-

niu — heretinga. Kardinalas Bellarmin, papai įsakius, pakvietė Galilejų ir oficialiniai liepė jam atsižadeti nuo savo nuomojančių iš nebeskelbtų jų. Priešingame atvėjyje kardinalas grasinio inkvizicijos tardymu. Galilejus pasižadėjo pasitaisyti.

Vėliau Galilejus buvo inkvizicijos tardomas už paramą knygos "Dialogai" kur pasikalbėjimo formoje buvo išdėstytas Koperniko mokslo ir

mes pereita kartą parašėme: "O štai kitas faktas. 1616 m. Vatikanas nusprenādė, kad Koperniko idejos yra herezija". Kalvio Sunus prikibo prie posakio, kaip smala prie baltų marškinų ir išrežė sekamą tiradą:

"Per tukstančius metų prieš Koperniką visas pašaulis tikėjo, kad saulė sukasi apie žemę. Kopernikas pirmasis pasakė, kad žemė sukasi apie sau- lę".

Taip, tikėjo visas pasau- lis; tikėjo ir neklaidingasai papa į klaudingą Ptolemejaus supratimui apie pasaulyje sutvarkymą. Pats Kalvio Su-

nos sako:

"Per tukstančius metų prieš Koperniką visas pašaulis tikėjo, kad saulė sukasi apie žemę. Kopernikas pirmasis pasakė, kad žemė sukasi apie sau- lę".

Taip, tikėjo visas pasau- lis; tikėjo ir neklaidingasai papa į klaudingą Ptolemejaus supratimui apie pasaulyje sutvarkymą. Pats Kalvio Su-

sako:

"Per tukstančius metų prieš Koperniką visas pašaulis tikėjo, kad saulė sukasi apie žemę. Kopernikas pirmasis pasakė, kad žemė sukasi apie sau- lę".

Taip, tikėjo visas pasau- lis; tikėjo ir neklaidingasai papa į klaudingą Ptolemejaus supratimui apie pasaulyje sutvarkymą. Pats Kalvio Su-

sako:

"Per tukstančius metų prieš Koperniką visas pašaulis tikėjo, kad saulė sukasi apie žemę. Kopernikas pirmasis pasakė, kad žemė sukasi apie sau- lę".

Taip, tikėjo visas pasau- lis; tikėjo ir neklaidingasai papa į klaudingą Ptolemejaus supratimui apie pasaulyje sutvarkymą. Pats Kalvio Su-

sako:

"Per tukstančius metų prieš Koperniką visas pašaulis tikėjo, kad saulė sukasi apie žemę. Kopernikas pirmasis pasakė, kad žemė sukasi apie sau- lę".

Taip, tikėjo visas pasau- lis; tikėjo ir neklaidingasai papa į klaudingą Ptolemejaus supratimui apie pasaulyje sutvarkymą. Pats Kalvio Su-

sako:

"Per tukstančius metų prieš Koperniką visas pašaulis tikėjo, kad saulė sukasi apie žemę. Kopernikas pirmasis pasakė, kad žemė sukasi apie sau- lę".

Taip, tikėjo visas pasau- lis; tikėjo ir neklaidingasai papa į klaudingą Ptolemejaus supratimui apie pasaulyje sutvarkymą. Pats Kalvio Su-

na ir vyras gaudavę po 24 bambuko smugius. Naujam įstatyme nesą vieno iš tų punktų. Bet tame tarptautinėje įstatyme nesą vieno iš tų punktų. Pirmame pasakyta, kad galima atstatomasis Lietuvos ukis, jų laukia Lietuvos pramonė ir prekyba, bet — Lietuvos Atstovybė jų neleidžia."

Klerikalų spauda bando irodity, jog p. Čarneckiui rupėjė tik valstybės reikalai, o ne amerikiečių politika. Bet štai ką p. Račkauskas sako apie išeivijų varžymą:

"Antra — atvykus Amerikai Lietuvos Motery Globos Komiteto Atstovėms, parinkti aukų Lietuvos našliaiems, atstovas buvo prasomai gauti Lietuvos užsienio pas, norint gauti vizą, keleiviu prisieki na pakelti nemaža nesamagium. Ne kartą girdime nusiskundimus, ypatingai įvairių agenturų, kurios parduoda laivarkortes kelionėi į Lietuvą, kad Atstovybė dažnai yra tiek biurokratinė, kad netikėti trukdo išdauginti nuo tuo metės i Lietuvą. Kitai jis negalėjė neko padaryti. Tuoj gali, kaikeivai, visa įvairių agentų, net laikė agentų vakarienės ant U. S. L. laivo "Prezident Hardinge" vienai paskelbė faktą, kad jo keleiviai, visa įv

Chicagos žinios

(Tąs nuo 5-to pusl.)

Del "džėlės" išsiadėjo mylėtinio

Nenorėdama eiti "dželon" Miss Hazel Campbell, 6501 Champlain Ave., aplieido Joseph Toso, 8447 Buffalo ave., kuris sugrižo prie savo žmonos.

Munšaino auka

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

18 kavinių uždaryta

Miesto majoras Dever atsiakė išduoti leidimus 18 kavinių, kurios tapo sugautos paradinėjant munšainą.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

Bridgeportas. — Lietuviai Stygus Orkestra praktikos įvykias kas antrodienį, 7:30 val. vak., Mark White Park svet., 29 gat. ir So. Halsted St. Norintieji prisirašyti malonėkite atsilankyt.

Chicago Lietuviai Auditoriumu korporacijos visuotinės dalininkų susirinkimas bus laikomas pirmadienį, rugpjūčio 27, 8 val. vak., Mildred Hall, 3142 S. Halsted. Kviečiamos visi dalyvinkai atvykti. Bus aptariami svetainės statymo reikalai, peržiūrėti komisijos planai ir finansų stovis. Viši pasitarė pradėjant svetainės statybas. — Rast. J. Balchunas.

L. S. S. 4 kuopa rengia draugišką išvažiavimą į Palos parką, sekmadienį, rugpjūčio 26.

Visi nariai malonėkite patys dalyvauti ir savo draugus įkvieči.

Norintieji dalyvauti išvažiavimui susirinkite į "Naujienų" ofisą 18 val. ryt. Iš automobilio būtina užsisuomėti parką.

— Komitetas.

L. S. S. Aštunto Centro Komiteto susirinkimas bus laikomas sekmadienį, rugpjūčio 26, 10 val. ryt., M. Kasparaličio name, 3827 Archer Ave., 2-os lubos, iš užpakalio. Visi C. K. nariai malonėkite susirinkti, yra svarbus reikalaus aptarti. Nesiūlykite.

ESS. VIII R. sekretorius
M. Kasparaitis.

"Birutės" Choro repeticija įvyks šį vakara, Mark White Parko salėje, 7:45 val. vakare. Prašome visų narių, kad nesiliečiuotumėt. Bus mokinamas naujas dainos del operetės "Sylvios". Todėl visi laiku susirinkite.

— Z. K.

"BIRUTĖS" rėmėjų, narių ir chorų valdybos narių susirinkimas įvyks pėčiūčio, rugpjūčio 24 d., Mark White Park Library Hall (Knygynė), ant 29tos ir Halsted gatvės. Pražiau 8ta val. vakare.

Todėl visi "Birutes" rėmėjai ir chorų valdybos narių teiksite kuo skaitlingiausiai atsilankyt, nes yra daug svarbių reikalių apsvarstymui.

— Pirm. M. Y.

C. B. Shane & Co. streikuojančių rubsuvių susirinkimas įvyks šią dieną, 5:30 val. po piet. Bus svarbiu pranešimui. — Sekretorius,

DOMININKAS STASIULIS
arba Schultz

Persiskyrė su šiuomis pasauliu ištiktas nelaimės ežere. Nuškendo rugpjūčio 19 d., 1923 apie 3 val. po pietu, sulaukęs amžiaus 27 metų. Vėliniai pėčiūčio Pagardžiai kaimo, Šedos val. Mažeikių apsk. Paliko Lietuvos senus tėvus, 2 seseris Zuzana iš Domelės. Amerikoj broli Leoną ir seserį Oną. Išgyveno šioj šaly 10 metų. Vėlinis buvo gero budo ir doras vairinės. Prikuojuose prie muzikantu. Laidotuvės įvyks rugpjūčio 24 d., pėčiūčio, pirmoj valandoj po pietu iš namų 5309 Prairie Ave., i Lietuviai Tautiškas kapines. Meldžiamie giminėnai ir draugai dalyvauti laidotuvėse. Tegul tau buna lengva žemėlės ilstis melias mano broli. Paliepame nuliude.

Brolis, brolienė, sesuo ir švogeris.

PRANEŠIMAI.

Laisvos Jaunuomenės Vyry choras laikys dainų repeticiją 24 d. rugpjūčio, pėčiūčio vakare, Raymond Chapel, 816 W. 31 St. Pradžia 8 valandos.

Visi dainininkai privalot buti ant dainų praktikos, nes mes turime gerai prisirengti priėmiantis mūsų koncerto. Norinti dainuoti nauji dainininkai vienos galite pristoti prie choros. Mokytojas A. P. Kvedaras.

— Valdyba.

Miss Hazel Campbell, 6501 Champlain Ave., aplieido Joseph Toso, 8447 Buffalo ave., kuris sugrižo prie savo žmonos.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.

John Kosmale buvęs policistas West Hammonde, sako, netekęs proto del munšaino pasiūmės tris revolverius žažinė automobiliui ir grąsino išsandytį visą Hammondo administraciją. Pagalios jis tapo mirtinai pašautas.

— Valdyba.